

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

22 септември 2016 година *

„Преюдициално запитване — Директива 2000/13/ЕО — Етикетиране и представяне на храни — Член 1, параграф 3, буква б) — Понятието „предварително опакована храна“ — Член 2 — Осведомяване и защита на потребителите — Член 3, параграф 1, точка 8 — Място на произход или място, от което идва храната — Член 13, параграф 1 — Етикетиране на предварително опаковани храни — Член 13, параграф 4 — Опаковки или контейнери, чиято най-голяма повърхност е с площ по-малка от 10 см² — Директива 2001/110/ЕО — Член 2, точка 4 — Посочване на страната или страните на произход на меда — Порционни опаковки с мед, които са опаковани в общи кашони, доставяни на заведения за обществено хранене — Порционни опаковки, които се продават поотделно или се предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, заплащани общо — Обозначаване на страната или страните на произход на този мед“

По дело C-113/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд на провинция Бавария, Германия) с акт от 11 февруари 2015 г. г., постъпил в Съда на 6 март 2015 г., в рамките на производство по дело

Breitsamer und Ulrich GmbH & Co. KG

срещу

Landeshauptstadt München

в присъствието на:

Landesanstaltschaft Bayern,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen, председател на състава, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan (докладчик) и M. Vilaras, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 януари 2016 г.,

* Език на производството: немски.

като има предвид становищата, представени:

- за Breitsamer und Ulrich GmbH & Co. KG, от M. Kraus, Rechtsanwalt,
- за Landeshauptstadt München, от S. Groth и K. Eichhorn, в качеството на представители,
- за Landesanwaltschaft Bayern, от R. Käß, Oberlandesanwalt,
- за Европейската комисия, от S. Grünheid, K. Herbout-Borczak и K. Skelly, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 април 2016 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 2000 г., стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 6, стр. 9) и на член 2, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 2011 г., стр. 18).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Breitsamer und Ulrich GmbH & Co. KG и Landeshauptstadt München (община Мюнхен, Германия) относно задължението на всяка от порционните опаковки с мед, които са опаковани заедно в кашони, доставяни на заведения за обществено хранене, да се посочи страната на произход на меда, когато тези порционни опаковки се продават поотделно или се предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, като се заплащат общо.

Правна уредба

Правото на Съюза

Директива 2000/13

- 3 Съгласно съображения 4—6, 8, 14 и 15 от Директива 2000/13:
 - „(4) Целта на настоящата директива трябва да бъде да определи общностните правила от общ и хоризонтален характер, които да се прилагат към всички храни, пуснати на пазара.
 - (5) От друга страна, правилата от специален и вертикален характер, които се прилагат само за определени храни, трябва да се приемат в рамките на разпоредбите относно тези продукти.

- (6) Регламентирането на етикетирането на храните трябва да се основава преди всичко на необходимостта от осведомяване и защита на потребителя.

[...]

- (8) Подробното етикетиране, което посочва точното естество и характеристиките на продукта и позволява на потребителя да направи своя избор при пълно познаване на фактите, е най-подходящото, тъй като създава най-малко пречки за свободната търговия.

[...]

- (14) Правилата за етикетиране трябва също така да съдържат забраната за въвеждане на купувача в заблуда или за приписване на лечебни свойства на храните. С оглед на ефикасността, тази забрана трябва също така да важи за представянето и рекламата на храните.

- (15) С оглед да се улесни търговията между държавите членки може да се предвиди, че на етапите, предхождащи продажбата на крайния потребител, на външната опаковка да се обявява само информацията за основните елементи, а някои задължителни данни, които трябва да придружават предварително опакованата храна, да се съдържат само в търговските документи, отнасящи се до нея“.

4 Член 1 от тази директива гласи:

„1. Настоящата директива се отнася за етикетирането на храните, предназначени да се доставят като такива до крайния потребител, както и до определени аспекти, свързани с тяхното представяне и реклама.

2. Настоящата директива се прилага също така за храните, предназначени за доставка в ресторанти, болници, столове и други подобни заведения за обществено хранене (наричани по-долу „заведения за обществено хранене“).

3. По смисъла на настоящата директива:

- а) „етикетиране“ означава всички текстове, данни, производствени марки или търговски марки, изображения или знаци, свързани с дадена храна и нанесени върху опаковка, документ, надпис, етикет, пръстен или яка, които придружават такава храна или се отнасят до такава храна;
- б) „предварително опакована храна“ означава всяка единична бройка за продажба, предназначена да бъде представяна като такава на крайния потребител и на заведенията за обществено хранене, състояща се от храна и опаковка, в която тя е поставена преди да се предложи за продажба, независимо дали опаковката обвива храната изцяло или отчасти, но във всеки случай по такъв начин, че съдържанието да не може да се променя, без да се отваря или без да се сменя опаковката“.

5 Съгласно член 2, параграф 1, буква а), подточка i) от споменатата директива:

„Етикетирането и използваните методи не трябва:

- а) да са такива, че да въвеждат в заблуда купувача, в частност:
- i) относно характеристиките на храната и в частност относно нейното естество, идентичност, свойства, състав, количество, трайност, източник или произход, начин на получаване или производство“.

6 Член 3, параграф 1, точка 8 от същата директива предвижда:

„Етикетирането на храните съдържа, при условията и с уговорката за дерогиранията, предвидени в членове 4—17, само следните задължителни указания:

[...]

8) мястото на произхода или мястото, от което идва храната, когато липсата на това посочване може да заблуди потребителя относно истинския произход на храната“.

7 Член 4, параграф 2 от Директива 2000/13 гласи следното:

„Общностните разпоредби, които се прилагат за някои определени храни, а не за храните изобщо, могат да предвидят в етикетирането да се включат други задължителни обозначения в допълнение към изброените в член 3.

[...]“.

8 Член 8, параграф 2, буква в) от цитираната директива предвижда:

„Когато предварително опакованата храна се състои от две или повече предварително опаковани храни, които съдържат същото количество от същия продукт, обозначаването на нетното количество се извършва, като се посочва нетното количество, което се съдържа във всяка отделна опаковка, и техният общ брой. Въпреки това тези обозначавания не са задължителни, когато отвън може ясно да се види и лесно да се преброи общият брой единични опаковки и когато отвън може да се види поне едно обозначение на нетното количество, което се съдържа във всяка отделна опаковка“.

9 Съгласно член 13, параграфи 1 и 4 от посочената директива:

„1.

а) Когато храните са предварително опаковани, обозначенията, предвидени в член 3 и в член 4, параграф 2, се изписват върху опаковката или върху етикет, прикрепен към нея.

б) Независимо от буква а) и без да се засягат общностните разпоредби за номиналните количества, когато предварително опакованите храни са:

— предназначени за крайния потребител, но се продават на етап, предхождащ продажбата на крайния потребител, и когато този етап не е продажба на заведение за обществено хранене,

— предназначени за доставка на заведение за обществено хранене, за да бъдат приготвени, преработени, разделяни или нарязани,

обозначенията, изисквани в член 3 и в член 4, параграф 2, могат да фигурират само в търговските документи за тези храни, когато е гарантирано, че тези документи, съдържащи всички обозначения на етикетирането, придружават храните, за които се отнасят, или са изпратени преди или едновременно с доставката.

в) В случаите, посочени в буква б), обозначенията, предвидени в член 3, параграф 1 точки 1, 5 и 7, както и при необходимост предвидените в член 10, също се посочват на външната опаковка, в която храните се представят за продажба.

[...]

4. По отношение на стъклените бутилки, предназначени за повторна употреба, които са трайно маркирани и на които поради това не е поставен етикет, пръстен или яка, както и на опаковките или контейнерите, чиято най-голяма повърхност е с площ по-малка от 10 см², трябва да се посочат само обозначенията, изброени в член 3, параграф 1, точки 1, 4 и 5.

[...]“.

10 Член 14 от същата директива гласи:

„Когато храните се предлагат за продажба на крайния потребител или на заведенията за обществено хранене без предварителна опаковка, или когато храните се опаковат на мястото на продажба по искане на потребителя или се опаковат предварително за пряка продажба, държавите членки определят условията и реда за посочване на обозначенията, предвидени в член 3 и в член 4, параграф 2.

Те могат да решат да отпадне задължението за тези обозначения или за някои от тях, при условие че се гарантира информацията за купувача“.

11 Съгласно член 53, параграф 1 от Регламент № 1169/2011 Директива 2000/13 е отменена, считано от 13 декември 2014 г.

Директива 2001/110/ЕО

12 Съображение 5 от Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 година относно меда (ОВ L 10, 2002 г., стр. 47; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 107) предвижда:

„Общите правила за етикетиране на храни, установени с Директива [2000/13], следва да се прилагат при определени условия. Имайки предвид тясната връзка между качеството на меда и неговия произход е задължително да се осигури пълна информация по тези въпроси, за да не се допусне потребителят да бъде подведен по отношение на качеството на продукта. Особеният интерес от страна на потребителя към географските характеристики на меда и пълната прозрачност в това отношение налагат страната на произход, в която е бил добит медът, да бъде отбелязана върху етикета“.

13 Член 1 от Директива 2001/110 гласи:

„Настоящата директива се прилага относно продуктите, определени в приложение I. Тези продукти отговарят на изискванията на приложение II“.

14 Член 2 от посочената директива гласи:

„Директива [2000/13] се прилага относно продуктите, определени в приложение I, при следните условия:

1. Терминът „мед“ се прилага само за продукта, определен в приложение I, точка 1, и се използва в търговията, за да се обозначава този продукт.

[...]

4. а) страната или страните на произход, където е бил добит медът, се посочват върху етикета.

Ако медът обаче произхожда от повече от една държава членка или трета страна, това указание може да бъде заменено с едно от следните указания, по целесъобразност:

- „смес от медове, произхождащи от ЕО“,
- „смес от медове, произхождащи от ЕО“,
- „смес от медове, произхождащи и произхождащи от ЕО“.

б) За целите на Директива [2000/13] и по-специално членове 13, 14, 16 и 17 от нея, уточненията, които следва да се отбележат в съответствие с буква а) се считат за уточнения по смисъла на член 3 от [тази] директива“.

15 Приложение I към Директива 2001/110 е озаглавено „Наименования, описания на продукта и дефиниции“.

Германското право

Наредбата за меда

16 Член 3, алинеи четвърта и пета от Honigverordnung (Наредбата за меда) от 16 януари 2004 г. (BGBl. 2004 I, стр. 92), в приложимата ѝ редакция към момента на настъпване на фактите по главното производство (наричана по-нататък „Наредбата за меда“), предвижда:

„(4) Наред с изискваната от [Lebensmittel-Kennzeichnungsverordnung (Наредбата за етикетирането на храните) от 15 декември 1999 г. (BGBl. 1999 I, стр. 2464, наричана по-нататък „Наредбата за етикетирането на храните“)], етикетът на посочените в приложение 1 продукти трябва да съдържа следната информация, поставена в съответствие с алинея пета:

1. страната или страните на произход, където е бил добит медът; когато страната на произход е повече от една, това указание може да бъде заменено с едно от следните указания, според случая:
 - а) „смес от медове с произход от ЕО“;
 - б) „смес от медове без произход от ЕО“;
 - в) „смес от медове с произход и без произход от ЕО“.

[...]

(5) [...] В допълнение, по отношение на начина и реда за етиктиране съгласно алинея четвърта разпоредбите на член 3, алинея трета, изречение първо, изречение второ и първата част от изречение трето и алинея четвърта от Наредбата за етикетирането на храните се прилагат *mutatis mutandis*.“

17 Член 4, алинея трета от Наредбата за меда забранява пускането на пазара на продукти, на които не фигурират задължителните съгласно член 3, четвърта алинея от тази наредба сведения.

Наредбата за етикетирането на храните

18 Член 1, алинея първа от Наредбата за етикетирането на храните предвижда:

„Тази наредба урежда етикетирането на храни в готови опаковки по смисъла на член 42, алинея първа от [Gesetz über das Inverkehrbringen und die Bereitstellung von Messgeräten auf dem Markt, ihre Verwendung und Eichung sowie über Fertigpackungen (Закон за пускането на пазара и

предоставянето на разположение на пазара на измервателни уреди, тяхното използване и калибриране, както и за готовите опаковки) от 25 юли 2013 г. (BGBl. 2013 I, стр. 2722)], които са предназначени за доставка на потребителя [член 3, алинея четвърта от Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch (Кодекс за храните и фуражите)]. На потребител са приравнени ресторанти, заведения за обществено хранене, както и предприятия, доколкото доставят храна за консумация в служебния си обект“.

19 Съгласно член 3, алинеи трета и четвърта от тази наредба:

„(3) Данните по алинея първа трябва да са изписани върху готовата опаковка или върху прикрепен към нея етикет, на видно място и на немски език, като трябва да са лесно разбираеми, четливи и с незаличими букви. Данните по алинея първа могат да са и на друг език, който е лесно разбираем, стига това да не ограничава предоставената на потребителя информация. Те не могат да бъдат покрити или отделени с други данни или графични изображения; данните по алинея първа, точки 1, 4 и 5 и данните за количествата по член 43, алинея първа от Закона за пускането на пазара и предоставянето на разположение на пазара на измервателни уреди, тяхното използване и калибриране, както и за готовите опаковки, трябва да са поставени в едно и също зрително поле.

В отклонение от алинея трета:

1. данните по алинея първа при
 - а) готови ястия на порции, които са предназначени за доставка на заведения за обществено хранене, за да бъдат консумирани на място;
 - б) готови опаковки, които трябва да бъдат пуснати на пазара под името или фирмата на продавач, установен в държава — членка на Европейския съюз, или в друга договаряща държава по Споразумението за Европейско икономическо пространство — при доставката на това лице;
 - с) храни в готова опаковка, предназначени за доставка на потребителя по смисъла на член 1, алинея първа, второ изречение, за да бъдат там приготвени, преработени, разделени или нарязани, [...]

[...]

могат да се съдържат в отнасящите се до тях търговски документи, стига да е гарантирано, че тези документи с всички данни за етикетването или съпровождат храните, за които се отнасят, или са изпратени преди или едновременно с пратката. В случая по точка 1, букви б) и с) данните по алинея първа, точки 1, 2 и 4 трябва да се изпишат и на външната опаковка на храните. В случая по алинея втора, точка 3 данните по алинея първа, точки 1 и 4 не трябва да са в един и същи прозорец“.

Законът за пускането на пазара и предоставянето на разположение на пазара на измервателни уреди, тяхното използване и калибриране, както и за готовите опаковки

20 Съгласно член 42, алинея първа от Закона за пускането на пазара и предоставянето на разположение на пазара на измервателни уреди, тяхното използване и калибриране, както и за готовите опаковки, „готова опаковка“ са опаковки от всякакъв вид, в които в отсъствието на купувача са опаковани продукти и които са запечатани в отсъствието на купувача, като количеството на съдържащите се вътре продукти не може да бъде променено, без опаковката да бъде отворена или да претърпи съществена промяна.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 21 Breitsamer und Ulrich — предприятие, което се занимава в рамките на Съюза с производството и пълненето на мед — търгува по-специално с хранителния продукт „Breitsamer Imkergold“ (наричан по-нататък „процесният мед“). Става дума за 120 порционни опаковки от един и същи вид мед, които са с формата на затворени капсули от по 20 грама със запечатано алуминиево покритие (наричани по-нататък „разглежданите порционни опаковки с мед“). Тези 120 порционни опаковки са поставени заедно в кашон, затворен от това предприятие, и се продават в този вид на заведения за обществено хранене.
- 22 На този общ кашон са изписани задължителните съгласно директиви 2000/13 и 2001/110 данни за тази храна, и по-специално страната на произход на меда. На разглежданите порционни опаковки с мед не е обозначена страната на произход на меда.
- 23 На 30 октомври 2012 г. община Мюнхен налага на управителя на Breitsamer und Ulrich глоба за неизпълнение на правните задължения за етикетиране, предвидени от Наредбата за меда, тъй като през първата половина на 2011 г. това предприятие търгувало с мед в порционни опаковки, на които не била обозначена страната на произход на меда.
- 24 На 5 ноември 2012 г. Breitsamer und Ulrich предявява установителен иск пред Verwaltungsgericht München (Административен съд Мюнхен, Германия), с който моли да бъде прието за установено, че с непосочването върху всяка от разглежданите порционни опаковки с мед на страната на произход на този мед не нарушава Наредбата за меда. С решение от 25 септември 2013 г. тази юрисдикция отхвърля иска.
- 25 Breitsamer und Ulrich обжалва това решение пред Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Върховния административен съд на провинция Бавария, Германия), като твърди, че разглежданите порционни опаковки с мед не представляват „предварително опакована храна“ по смисъла на Наредбата за етикетирането на храните, в приложимата ѝ редакция към момента на настъпване на обстоятелствата по главното производство. Всъщност не били налице единични бройка за продажба, защото тези капсули били доставяни в общи кашони на заведения за обществено хранене, които не продавали отделните порционни опаковки.
- 26 Breitsamer und Ulrich също така се позовава на документ, озаглавен „Въпроси и отговори относно прилагането на Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите“ от 31 януари 2013 г. и изготвен от работна група, която е създадена от генерална дирекция „Здравеопазване и потребители“ на Европейската комисия и се състои от експерти на държавите членки (наричан по-нататък „документът на експертната група“). Съгласно точка 2.1.3 от този документ, публикуван на интернет страницата на Комисията, „предвид различните форми, под които храните се доставят на крайните потребители в заведенията за обществено хранене, следва да се отбележи, че купичките с отделни порции (напр. мармалад, мед, горчица), които се предлагат на клиентите от тези заведения като част от яденето, не се считат за единични бройки за продажба. Следователно би било достатъчно в такива случаи информацията за храните да се поставя на груповите опаковки“.
- 27 На последно място Breitsamer und Ulrich подчертава, че етикетирането на отделните порционни опаковки с мед, които са произведени от други предприятия или идват от държави членки, различни от Федерална република Германия, не е било предмет на оспорване, при все че на тези порционни опаковки не била обозначена страната на произход на меда.

- 28 Според *Landesanstaltschaft Bayern* (прокуратурата на провинция Бавария, Германия), участник в главното производство, целта на правото на Съюза е потребителят да бъде информиран възможно най-подробно за предлаганите му храни, а разглежданите порционни опаковки с мед не губят качеството си на „предварително опаковани“ храни поради факта, че се опаковат в запечатан общ кашон.
- 29 Според запитващата юрисдикция процесният мед попада в обхвата на приложение I към Наредбата за меда, която транспонира Директива 2001/110 в германското право.
- 30 При това положение *Bayerischer Verwaltungsgerichtshof* (Върховният административен съд на провинция Бавария) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Порционните опаковки с мед, които се намират във външна опаковка, съдържаща всички елементи при етикетиране — включително информация за страната на произход — и които не се продават поотделно на крайния потребител като порционни опаковки и не са предназначени да се доставят поотделно на заведения за обществено хранене, представляват ли „предварително опакована храна“ по смисъла на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 и на член 2, параграф 2, буква д) от Регламент № 1169/2011, за която е налице съответно изискване за етикетиране, или поради обстоятелството, че не са единични бройки за продажба, тези порционни опаковки с мед не представляват предварително опакована храна, за която е налице изискване за етикетиране?
- 2) Различен ли ще е отговорът на въпроса, ако в заведенията за обществено хранене тези порционни опаковки не само се предлагат към предварително приготвените ястия, заплащани общо, но и се продават поотделно?“.

По преюдициалните въпроси

- 31 С въпросите си, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 трябва да се тълкува в смисъл, че всяка от порционните опаковки с мед, които са с формата на затворени със запечатано алуминиево покритие капсули и са опаковани в доставяни на заведения за обществено хранене общи кашони, представлява „предварително опакована храна“, когато тези заведения продават споменатите опаковки поотделно или ги предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, заплащани общо.
- 32 Най-напред следва да се отбележи, че съгласно текста на въпросите, поставени от запитващата юрисдикция, разглежданите порционни опаковки с мед могат да се продават поотделно на крайния потребител в заведенията за обществено хранене — нещо, което се оспорва от *Breitsamer und Ulrich*.
- 33 В това отношение съгласно постоянната практика на Съда въпросите, които са свързани с тълкуването на правото на Съюза и са поставени от националния съд в нормативния и фактическия контекст, който той определя съгласно своите правомощия и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция запитване само ако е очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. решения от 5 декември 2006 г., *Cipolla* и др., C-94/04 и C-202/04, EU:C:2006:758, т. 25 и от 7 април 2016 г., *KA Finanz*, C-483/14, EU:C:2016:205, т. 41).

- 34 Посочената презумпция за релевантност не би могла да бъде оборена просто с обстоятелството, че една от страните по главното производство оспорва някои факти, точността на които Съдът не следва да проверява и от които зависи определянето на предмета на посочения спор (вж. решения от 5 декември 2006 г., *Cipolla* и др., C-94/04 и C-202/04, EU:C:2006:758, т. 26 и от 14 април 2016 г., *Polkomtel*, C-397/14, EU:C:2016:256, т. 38).
- 35 В настоящия случай въпросът дали разглежданите порционни опаковки с мед също така се продават поотделно, спада към фактическия контекст по делото в главното производство, проверката на който не е задача на Съда.
- 36 При това положение следва да се отговори на така поставените преюдициални въпроси от *Bayerischer Verwaltungsgerichtshof* (Върховния административен съд на провинция Бавария). Досежно Регламент № 1169/2011 обаче Съдът не разполага с необходимата фактическа и правна информация, за да бъде полезен с отговора, от гледна точка на този регламент, на поставените му въпроси.
- 37 Съгласно член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 „предварително опакована храна“ по смисъла на тази директива е всяка единична бройка за продажба, предназначена да бъде представяна като такава на крайния потребител и на заведенията за обществено хранене, състояща се от храна и опаковка, в която тя е поставена, преди да се предложи за продажба, независимо дали опаковката обвива храната изцяло или отчасти, но във всеки случай по такъв начин, че съдържанието да не може да се променя, без да се отваря или без да се сменя опаковката.
- 38 Съгласно член 13, параграф 1, буква а) от тази директива, когато храните са предварително опаковани, обозначенията, предвидени в член 3 и в член 4, параграф 2 от нея, се изписват върху опаковката или върху етикет, прикрепен към нея.
- 39 В тази насока член 3, параграф 1 точка 8 от същата директива предвижда, че сред тези обозначения е мястото на произхода или мястото, от което идва храната, когато липсата на това обозначение може да заблуди потребителя относно истинския произход или източник на храната.
- 40 Съгласно съображения 4 и 5 от Директива 2000/13 последната има за цел да определи правилата от общ и хоризонтален характер, които да се прилагат към всички храни, пуснати на пазара, докато правилата от специален и вертикален характер, които се прилагат само за определени храни, трябва да се приемат в рамките на разпоредбите относно тези продукти.
- 41 Налага се изводът, че Директива 2001/110 въвежда такива правила от специален характер относно меда. Всъщност съгласно член 1 от тази директива тя се прилага относно продуктите, определени в приложение I към нея. В настоящия случай е безспорно, че процесният мед е такъв продукт.
- 42 Член 2, първо изречение от Директива 2001/110 обаче предвижда, че Директива 2000/13 се прилага относно продуктите, определени в приложение I към първата директива, при някои условия. Член 2, точка 4, буква а) от Директива 2001/110 по същество предвижда, че за целите на Директива 2000/13, и по-специално на членове 13 и 14 от нея, уточнението на произхода на меда се счита за уточнение по смисъла на член 3 от последната директива.
- 43 Тези разпоредби се изясняват със съображение 5 от Директива 2001/110, съгласно което „[о]бщите правила за етикетиране на храни, установени с Директива [2000/13], следва да се прилагат при определени условия. Имайки предвид тясната връзка между качеството на меда и неговия произход е задължително да се осигури пълна информация по тези въпроси, за да не се допусне потребителят да бъде подведен по отношение на качеството на продукта. Особеният

интерес от страна на потребителя към географските характеристики на меда и пълната прозрачност в това отношение налагат страната на произход, в която е бил добит медът, да бъде отбелязана върху етикета“.

- 44 Така от съчетания прочит на тези две директиви следва, че в случая на продукт, който попада в обхвата на Директива 2001/110, страната на произход на меда задължително трябва да бъде отбелязана върху опаковката или върху етикет, прикрепен към нея, защото липсата на такова отбелязване във всички случаи може да заблуди потребителя за истинския произход или източник на този мед, по смисъла на член 3, параграф 1, точка 8 от Директива 2000/13.
- 45 В допълнение, член 1, параграф 2 от последната директива уточнява, че тя се прилага и към храните, предназначени за доставка в ресторанти, болници, столове и други подобни заведения за обществено хранене, наречени „заведения за обществено хранене“. Видно от акта за преюдициално запитване, в настоящия случай разглежданите порционни опаковки с мед, опаковани в общи кашони, са били доставяни на такива заведения за обществено хранене.
- 46 Трябва обаче да се провери дали предвидените съответно в член 13, параграф 1, буква б) и в член 14 от Директива 2000/13 дерогации намират приложение при обстоятелства като тези по главното производство.
- 47 На първо място, що се отнася до член 13, параграф 1, буква б), първо и второ тире от тази директива, той предвижда, от една страна, че когато предварително опакованите храни са предназначени за крайния потребител, но се продават на етап, предхождащ продажбата на крайния потребител, и този етап не е продажба на заведение за обществено хранене и от друга страна, че когато предварително опакованите храни са предназначени за доставка на заведение за обществено хранене, за да бъдат приготвени, преработени, разделяни или нарязани, то изискваните в член 3 и в член 4, параграф 2 от същата директива обозначения могат да фигурират само в търговските документи за тези храни, когато е гарантирано, че тези документи, съдържащи всички обозначения на етикетирването, придружават храните, за които се отнасят, или са изпратени преди или едновременно с доставката.
- 48 Трябва обаче да се приеме за установено, че тези разпоредби не намират приложение при обстоятелства като наличните по главното производство. Видно от акта за преюдициално запитване, всъщност разглежданите порционни опаковки с мед са с формата на затворени капсули, които са запечатани с алуминиево покритие от Breitsamer und Ulrich и се предлагат като такива на крайния потребител от заведението за обществено хранене, на което са били доставени.
- 49 Ето защо, от една страна, макар тези предназначени за крайния потребител порции да се търгуват на етап, предхождащ продажбата на този потребител, те се продават на заведения за обществено хранене, в разрез с хипотезата по член 13, параграф 1, буква б), първо тире от Директива 2000/13. От друга страна, процесният мед не е приготвян, преработван, разделян или нарязван от тези заведения за обществено хранене, по смисъла на член 13, параграф 1, буква б), второ тире от посочената директива.
- 50 На второ място, що се отнася до член 14 от Директива 2000/13, той предвижда, че когато храните се предлагат за продажба на крайния потребител или на заведенията за обществено хранене без предварителна опаковка или когато храните се опаковат на мястото на продажба по искане на потребителя или се опаковат предварително за пряка продажба, държавите членки определят условията и реда за посочване на обозначенията, предвидени в член 3 и в член 4, параграф 2, и могат да решат да отпадне задължението за тези обозначения или за някои от тях, при условие че се гарантира информацията за купувача.

- 51 В настоящия случай е безспорно, че разглежданите порционни опаковки с мед нито се опаковат на мястото на продажба по искане на купувача, нито се опаковат предварително за пряка продажба, така че визираните в член 14 хипотези са ирелевантни.
- 52 Ето защо с оглед на визираната в член 13, параграф 1, буква а) от Директива 2000/13 хипотеза следва, че задължението за етикетиране на порционни опаковки с мед като процесните по главното производство, а оттук и за обозначаването на тях на страната или страните на произход на този мед, в съответствие с член 2, точка 4, буква а) от Директива 2001/110, зависи от това дали те трябва да се считат за „предварително опакована храна“ по смисъла на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13.
- 53 В тази насока от член 8, параграф 2, буква в) от Директива 2000/13 следва, че предварително опакованата храна може да се състои от две или повече предварително опаковани храни. Поради това фактът, че самите общи кашони, в които са опаковани разглежданите единични порционни опаковки с мед, биха могли да бъдат квалифицирани като предварително опаковани храни, сам по себе си няма как да означава, че тези единични опаковки не могат да бъдат „предварително опакована храна“ по смисъла на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13.
- 54 В настоящия случай порционни опаковки с мед като процесните по главното производство отговарят на няколко от условията по член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13, за да бъдат квалифицирани като „предварително опакована храна“ по смисъла на тази разпоредба.
- 55 Видно от изложените в точка 48 от настоящото решение фактически данни, от една страна, разглежданите порционни опаковки с мед са предназначени да бъдат предлагани като такива на крайния потребител след отварянето на общия кашон от заведението за обществено хранене, на което той е бил доставен, и от друга, тези капсули са били опаковани, преди да се предложат за продажба и опаковката им ги покрива изцяло, така че съдържанието им не може да се промени, без опаковката да бъде отворена или сменена.
- 56 Трябва обаче да се отбележи, че между текстовете на различните езици на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 съществуват различия.
- 57 Така на английски („any single item“) и на полски език [„każd(a) pojedyncz(a) sztuk(a)“] по-специално се използват понятия, които се отнасят до единичен елемент, без друга квалификация. От друга страна, в текстовете на същата разпоредба на други езици, като испански („la unidad de venta“), немски („die Verkaufseinheit“) или френски език („l'unité de vente“), също се визира единичен елемент, но се говори и за „продажба“.
- 58 Съгласно постоянната практика на Съда формулировката, използвана в текста на правна разпоредба на Съюза на един от езиците, не може да служи като единствена основа за тълкуването на разпоредбата или в това отношение да ѝ се отдава предимство пред текстовете на останалите езици. Всъщност разпоредбите от правото на Съюза трябва да се тълкуват и прилагат по един и същ начин, като се вземат предвид текстовете на всички езици на Съюза. В случай на несъответствия между текстовете на различните езици въпросната разпоредба трябва да се тълкува в зависимост от общата структура и целите на правната уредба, от които е част (решения от 27 март 1990 г., Cricket St Thomas, C-372/88, EU:C:1990:140, т. 18 и 19, от 15 ноември 2012 г., Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, т. 48 и от 17 март 2016 г., Kødbranchens Fællesråd, C-112/15, EU:C:2016:185, т. 36).

- 59 Досежно общата структура на Директива 2000/13 следва да се изтъкне, че между текстовете на различните езици на член 1, параграф 3, буква б) от тази директива действително има различия, но във всеки случай тази разпоредба споменава предлагането за „продажба“ — и на испански („puesto a la venta“), и на немски („vor dem Feilbieten“), и на английски („being offered for sale“), и на френски („présentation à la vente“) или на полски език („oferowanie na sprzedaż“).
- 60 В член 13, параграф 1 от цитираната директива, който се отнася до предварително опакованите храни, също се говори за „продажба“ на храните. В същия смисъл член 14 от Директива 2000/13 се отнася до случая, когато храните се предлагат за „продажба“ на крайния потребител или на заведенията за обществено хранене без предварителна опаковка.
- 61 В допълнение, други разпоредби на тази директива визират „купувача“. Наред с член 14 член 2, параграф 1, буква а), подточка i) от цитираната директива прогласява, че етиктирането и използваните методи не трябва да са такива, че да въвеждат в заблуда „купувача“ по-специално за характеристиките на храната, сред които са нейният произход или източник.
- 62 Ето защо от общата структура на Директива 2000/13 следва, че наред с другите условия по член 1, параграф 3, буква б) от тази директива задължението за етиктиране съгласно член 13, параграф 1 от нея се отнася до храните, предназначени да бъдат представени като такива за продажба на крайния потребител и на заведенията за обществено хранене.
- 63 Такава хипотеза може да бъде отделната продажба на крайния потребител в заведение за обществено хранене на порционни опаковки с мед като разглежданите по главното производство, например в ресторант или стол.
- 64 Такава хипотеза е налице и когато тези порционни опаковки се предлагат към предварително приготвени ястия, заплащани общо, например като съставна част от меню, изготвено от заведение за обществено хранене, или като част от хотелски бюфет.
- 65 Както отбелязва генералният адвокат в точка 54 от заключението си, тази обща цена покрива всички стоки и услуги, необходими за доставката на това ястие, и следователно обхваща различните компоненти на това ястие, включително порционни опаковки с мед като процесните в настоящото производство, когато е релевантно.
- 66 Това тълкуване на член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 се потвърждава от целта на тази директива.
- 67 Всъщност както от съображение 6 от въпросната директива, така и от член 2 от нея следва, че замисълът на тази директива е крайният потребител на храните да бъде осведомен и защитен по-специално що се отнася до естеството, идентичността, свойствата, състава, количеството, трайността, източника или произхода, начина на получаване или производство на тези продукти (решение от 23 ноември 2006 г., Lidl Italia, C-315/05, EU:C:2006:736, т. 47 и цитираната съдебна практика).
- 68 В тази насока, както е прогласено в съображение 8 от Директива 2000/13, подробното етиктиране, което посочва точното естество и характеристиките на продукта, трябва да позволи на потребителя да направи своя избор при пълно познаване на фактите.
- 69 Следователно тази директива изисква потребителят да разполага с правилна, безпристрастна и обективна информация, която не го въвежда в заблуда (вж. в този смисъл решение от 4 юни 2015 г., Teekanne, C-195/14, EU:C:2015:361, т. 32 и цитираната съдебна практика).

- 70 Както обаче бе отбелязано в точка 43 от настоящото решение, от съображение 5 от Директива 2001/110 следва, че особенният интерес от страна на потребителя към географските характеристики на меда и пълната прозрачност в това отношение налагат страната на произход, в която е бил добит медът, да бъде отбелязана върху етикета.
- 71 Ето защо такова обозначение върху порционни опаковки с мед като разглежданите по главното производство допринася крайният потребител при решението дали да закупи отделно, или да консумира меда, когато този мед се предлага като съставна или достъпна част от заплащано общо готово ястие, да направи своя избор при пълно познаване на фактите.
- 72 Следва да се добави, че съгласно член 13, параграф 4 от Директива 2000/13 на опаковките или контейнерите, чиято най-голяма повърхност е с площ, по-малка от 10 cm², трябва да се посочат само обозначенията, изброени в член 3, параграф 1, точки 1, 4 и 5 от тази директива. Ето защо в този случай обозначението на страната на произход, което фигурира в точка 8 от член 3, параграф 1, не може да бъде изисквано.
- 73 Всички присъствали на съдебното заседание участници в производството посочиха, че най-голямата повърхност на разглежданите порционни опаковки с мед е с площ, по-голяма от 10 cm².
- 74 Запитващата юрисдикция трябва да провери дали тази площ действително е по-голяма от 10 cm². Ако случаят не е такъв, съгласно член 13, параграф 4 от Директива 2000/13 страната на произход на този мед не би трябвало да се упоменава върху порционни опаковки като разглежданите по главното производство.
- 75 Ако пък случаят е такъв, от изложеното дотук следва, че всяка от порционните опаковки, които са с формата на капсули, затворени със запечатано алуминиево покритие, опаковани в общ кашон от оператора в хранителния сектор и продавани в тази форма на заведенията за обществено хранене, когато тези заведения ги продават поотделно или ги предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, заплащани общо, представлява „предварително опакована храна“, за която на това основание е налице задължението да се посочи страната на произход на меда.
- 76 Никой от изложените доводи за липсата на задължение да се етикетират порционни опаковки с мед като разглежданите опаковки по главното производство не е в състояние да постави под въпрос това тълкуване.
- 77 От една страна, според първия довод от цитирания в точка 26 от настоящото решение документ на експертната група следва, че отделните капсули с мед, представени на крайния потребител като съставна част от ястието в заведение за обществено хранене, не се считат за единични бройки за продажба и че поради това произходът на меда трябва да се обозначи само на общия кашон.
- 78 Достатъчно е обаче да се отбележи, че документът на експертната група изобщо не е обвързващ. Впрочем в точка 1 от самия този документ се посочва, че той няма официален правен статут и че в случай на спор последната отговорна инстанция за тълкуване на законодателството на Съюза е Съдът.
- 79 От друга страна, според втория довод операторът в хранителния сектор може да постави на всяка от порционните опаковки с мед текст като „да не се продава отделно“, вследствие от което при липсата на отделна продажба Директива 2000/13 не изисквала обозначаването на страната на произход на меда върху всяка от тези опаковки.

- 80 Както обаче бе установено в точки 63 и 64 от настоящото решение, задължението за етикетиране на порционни опаковки с мед като разглежданите по главното производство, в съответствие с член 13, параграф 1, буква а) от Директива 2000/13, се отнася по-специално до случая, когато тези опаковки са предназначени да бъдат предложени като такива за продажба на крайния потребител в заведение за обществено хранене, а именно когато те се продават поотделно или се предлагат към предварително приготвени ястия, заплащани общо.
- 81 При това положение не бива да се прави разграничение според това дали продажбата на порционни опаковки с мед като разглежданите по главното производство е отделна продажба или не.
- 82 По изложените дотук съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13 трябва да се тълкува в смисъл, че всяка от порционните опаковки с мед, които са с формата на затворени със запечатано алуминиево покритие капсули и са опаковани в доставяни на заведения за обществено хранене общи кашони, представлява „предварително опакована храна“, когато тези заведения продават споменатите опаковки поотделно или ги предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, заплащани общо.

По съдебните разноски

- 83 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 1, параграф 3, буква б) от Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните трябва да тълкува в смисъл, че всяка от порционните опаковки с мед, които са с формата на затворени със запечатано алуминиево покритие капсули и са опаковани в доставяни на заведения за обществено хранене общи кашони, представлява „предварително опакована храна“, когато тези заведения продават споменатите опаковки поотделно или ги предлагат на крайния потребител към предварително приготвени ястия, заплащани общо.

Подписи